

Vad nytt i kollektivavtalen?

Förhandlingarna inom byggbranschen ledde till kvalitativa förbättringar, även om löneförhöjningarna är njujga.

Förhandlingarna om kollektivavtal mellan Byggnadsförbundet och Byggnadsindustrin avtalade man om en njujg löneförhöjning på 12 cent från början av maj. Därremot nådde parterna i förhandlingarna fram till flera textändringar i kollektivavtalen och en del av ändringarna skrevs in i alla eller flera kollektivavtal.

Det blir lättare att sköta förkylning

Alla kollektivavtal fick en rekommendation om att man i företagen lokal avtalar om praxis för att det vid kort sjukfrånvaro av förkylningskaraktär räcker med att arbetstagaren själv meddelar att han eller hon är sjuk. Samtidigt rekommenderar parterna att man i ett sådant avtal också skriver in praxis för meddelande om frånvaro för att sköta sjukt barn. Tidigare har detta avtal varit skrivet som en möjlighet, nu rekommenderas alltså ett avtal.

Förbud mot nollavtal

Nollavtal är i fortsättningen förbjudna inom Byggnads avtalsbranscher. Arbetsavtalen ska inom alla branscher göras upp så att det av dem alltid framgår arbetsdagarna och arbetstimmarna under innevarande och följande löneperiod. Bestämmelsen gäller också de bemanningsföretag som arbetar inom Byggnads avtalsbranscher. Arbetstagaren ska all-

tså i praktiken alltid känna till sin arbetstid en månad framåt.

Passerövervakning

Parterna gjorde upp anvisningar för praxis med passerövervakningen. Från början av juli i år införs på alla lite större byggen elektronisk övervakning. Det fanns många detaljer kring detta som det var bra att förbunden nådde enighet om. Den exakta texten finns i respektive kollektivavtal.

Utvecklingssamtal

Alla kollektivavtal fick nu en rekommendation om att arbetsgivare och arbetstagaren varje år för ett utvecklingssamtal, där man bland annat diskuterar orken i arbetet och utbildning. Inget hindrar att man också tar upp andra saker, som känns aktuella.

Glasögon eller filter på fönstren

Arbetsgivarna ska i fortsättningen skaffa arbetstagarna optiskt slipade solglasögon, om sådana behövs i arbetet och man inte på annat sätt kan hindra att arbetstagaren bländas till exempel med solskyddsfilter i fönstren på lyftkranar.

Sjukledighet äter inte upp lönen för självständighetsdagen

Ett missförhållande ströks från alla kollektivavtal. Tidigare förlorade man lönen för självständighetsdagen om man var sjukledig. I fortsättningen betalas alltid lön för sjuktid.

Bättre anställningsskydd för förtroendemännen

Vice förtroendemannen och vice arbetarskyddsfullmäktigen i ett företag fick bättre anställningsskydd. Om vice sägs upp av ekonomiska och produktionsmässiga orsaker ska arbetsgivaren ge en skriftlig utredning över att det inte längre finns arbete.

Ändringar i ersättningen för arbetstidsförkortning

Inom byggnadsproduktindustrin, husteknik, jord- och vattenbyggande, asfalt och vattenisolering får arbetstagarna i fortsättningen ersättning för förkortad arbetstid, även om arbetstiden är kortare än 40 timmar. Procentsatserna varierar från avtal till avtal, men ersättningen betalas, om arbetstiden är minst tre dagar i veckan.

Villkorlig uppsägning

Den villkorliga uppsägningens fataljetid förlängs från 90 till 180 dagar. Denna avtalsbestämmelse gäller alla avtalsbranschen, där villkorlig uppsägning används.

Förbunden avtalade också om en mängd andra saker, men dessa kollektivavtalsförändringar framgår av förhandlingsresultatet för respektive bransch. Avtalen undertecknades och de trädde i kraft 20 mars. En del av de ändrade kollektivavtalsbestämmelserna träder i kraft senare.

ASFALT

Lönerna från början av löneperioden närmast efter 1.5.2014. Tabellö- nerna höjs med 12 cent i timmen. Ackorden höjs med 0,7 procent.

Särskilda tillägg

Kvällsskift	1,44 €/h
Natttillägg 21.00–05.00	4,50€/h
Flyttad arbetstid 16.00–21.00	1,44 €/h

Tidlö- n

I	9,85 €
II	13,61 €
III	14,47 €
IV	15,31 €
V	16,17 €

Yrkesexamenstillägg	0,31 €
Specialyrkesexamenstillägg	0,72€

Produktionspremie

I	7,41 €
II	10,24 €
III	10,88 €
IV	11,51 €
V	12,16 €

Under 50 ton

I	12,55 €
II	15,43 €
III	16,10 €
IV	16,75 €
V	17,40 €

Produktion, totaltimlön

I	12,11 €
II	14,92 €
III	15,57 €
IV	16,19 €
V	16,83€

Produktionspremiegaranti 4,87 €/h

Karensbestämmelserna för sjuktid

Karensdagen avskaffas, när
a) anställningsförhållandet utan avbrott har pågått minst ett år
b) arbetstagaren har arbetat inom vägbeläggningsbranschen i säsong- artat arbete hos samma arbetsgivare:
- under de tre senaste åren
- under arbetssäsonger efter varandra
- över två månaders anställningsför- hållanden sammanräknade minst 12 månader.

GOLVLÄGGNINGS- BRANSCHEN

Löneförhöjningen från början av lö- neperioden som börjar närmast efter 1.5.2014:

- allmän förhöjning 9,12 €/h
- oavslutade ackord 0,12 €/h
- ackordslöner 0,7 %
- kvällstillägg 2,72 €/h
- verktygsersättning 1,15 €/dag
- månadsersättning till personal representant 69,44 €/mån

De nya tabellö- nerna:

0	10,37 €/h
IB	11,95 €/h
II	14,12 €/h
III	15,58 €/h

Textändringarna trädde i kraft 20.3.2014.

Arbetsgivaren kan inte inkasse- ra egenrisk för arbetstagarens skyddsglasögon utan skaffar sådana när arbetstagaren behöver dem i sitt arbete, t.ex. fasettslipade glasögon.

I långvariga ackord görs mel- lanmätningar med ungefär en må- nads intervall eller per löneperiod.

Arbetsgivaren bekostar vac- cination mot hepatit A och B då före- tagshälsovården har konstaterat att sådan behövs.

Om arbetstagarna är tvungna att blanda byggnadsmaterial utanför arbetsstället på grund av damm på bygget, ska man avtala om ersät- ning på man lönesätter ackordet.

Vid ackordslönesättning för mattarbeten betalas tilläggspris för nackdelar med elementrör och sma- la korridorer. Dessutom blev texten om priset på trappavsatser, priset på vinylplatta och golvlister som ska svetsas klarare.

Vid ackordslönesättningen av parkettarbete sammanslogs bräd- parkett och laminatprissättningen. Lackering av arbetsobjekt under 50 kvadratmeter och slipningspriserna höjdes med 15 procent. Montering av L-list fick ett pris och en del ack- ordspriser preciserades.

I plattläggningsarbeten gjordes tolkningen av den understa platträ- den klarare dvs. görs det som sepa- rat arbete ska man alltid avtala om tilläggspris eller utföra det som tim- arbete.

De lagändringar som träder i kraft 1.7.2014 leder till att man på byggena allmänt inför elektroniska passerövertäckningssystem. Förbunden avtalar om spelreglerna och om anvisningar för hur man avtalar om saken i företagen.

Spelregler gjordes upp för att förhindra odefinierade arbetstider och enligt dem måste arbetstagaren på förhand känna till sina arbetsdagar och arbetstimmar under innevarande och kommande löneperiod. Man borde i arbetsavtalen definiera eller ändra nuvarande arbetstid så att den följer bestämmelsen, till exempel åtta timmar per dag och 40 timmar i veckan. Genom bestämmelsen tryggas arbetstagarens möjlighet att omfattas av arbetslöshetsersättningen.

Om arbetstagaren på grund av sjukdom inte har rätt till lön för självständighetsdagen betalas till honom lön för den dagen enligt bestämmelserna om lön för sjuktid.

Förbunden rekommenderar att utvecklingssamtal förs en gång om året i företagen. I utvecklingssamtalen kan man bland annat följa med arbetstagarens lön, orken i arbetet och yrkeskunskapen.

En skriftlig redogörelse ska göras om den företagsbaserade vice förtroendemannen och vice arbetarskyddsfullmäktigen permitteras eller sägs upp. Av redogörelsen ska framgå om han hade kunnat erbjuda arbete inom pendelregionen.

Man kan genom lokalt avtal avvika från skyldigheten att erbjuda tillfälligt arbete för under två veckor.

Varseltiden för villkorlig uppsägning ändras från 90 till 180 dagar. Därmed kommer en villkorligt uppsagd genast in i omställningsskyddet om övriga villkor uppfylls.

Förbunden rekommenderar att man i företagen avtalar om praxis, där arbetsgivaren godkänner arbetstagarens sjukfrånvaro eller frånvaro för att sköta sjukt barn för högst tre dagars tid genom att arbetstagaren själv meddelar om det.

MÅLNING

Löneförhöjningen från början av löneperioden som börjar närmast efter 1.5.2014:

- allmän förhöjning 0,12 €/h
- avbrutna ackord 0,12 €/h
- ackordslönerna 0,7 procent
- kvällstillägg 1,41 €/h
- natttillägg 2,65 €/h
- garantilön i ackord 16,01 €/h
- yrkesexamenstillägg 0,43 €/h
- specialyrkesexamenstillägg 0,75 €/h
- lönen för sjuktid beskär 16,01 €/h och 20,11 €/h
- månadsersättning till personalrepresentanter 69,44 €/mån

De nya tabellönerna:

I	9,79 €/h
IB	11,14 €/h
II	12,16 €/h
III	13,58 €/h
IV	14,85 €/h
V	16,01 €/h

Textändringarna trädde i kraft 20.3.2014.

Prestationslönearbetet stryks helt från kollektivavtalet. Påbörjade arbeten kan slutföras med prestationslön, dock senast till 31.8.2014. Avsikten med förändringen är att förhindra missbruk och avtala om att allt färdigställande på bygget som är bundna till tidtabeller sker som ackordsarbete, varvid ackordsbestämmelserna och garantilönerna gäller.

De arbeten som nämns i lönesättningen kan i fortsättningen utföras av arbetstagare som hör till minst lönegrupp III. De som hör till lägre lönegrupper kan bara utföra hjälparbeten, såsom skydd och mottagning av varor eller vara med och praktisera i en arbetsgrupp som utför yrkesarbete. Högst en tredjedel av arbetstagarna på ett bygge kan höra till lönegrupper lägre än lönegrupp III.

Arbetsgivaren kan inte inkasera egenrisk för arbetstagarens skyddsglasögon utan skaffar sådana när arbetstagaren behöver dem i sitt arbete, t.ex. fasett slipade glasögon eller optiskt slipade solglasögon.

Man kan lokalt avtala om flexibel arbetstid och alltid göra det skriftligt. Om ett avtal ingås kan arbetstagaren inom överenskomna gränser själv bestämma när han börjar och slutar arbetet.

I ackordlönesättningen preciseras lönesättningen av arbeten som utförs som separata arbeten samt monteringen av de gipsplattsband som kommer under spackelarbetet. Dessutom ska man lokalt avtala om ersättning för nackdelar på grund av damm.

De lagändringar som träder i kraft 1.7.2014 leder till att man på byggena allmänt inför elektroniska passerövertäckningssystem. Förbunden avtalar om spelreglerna och anvisningar för hur man avtalar om saken i företagen.

Spelregler gjordes upp för att förhindra odefinierade arbetstider och enligt dem måste arbetstagaren på förhand känna till sina arbetsdagar och arbetstimmar under innevarande och kommande löneperiod. Man borde i arbetsavtalen definiera eller ändra nuvarande arbetstid så att den följer bestämmelsen, till exempel åtta timmar per dag och 40 timmar i veckan. Genom bestämmelsen tryggas arbetstagarens möjlighet att omfattas av arbetslöshetsersättningen.

Om arbetstagaren på grund av sjukdom inte har rätt till lön för självständighetsdagen betalas till honom lön för den dagen enligt bestämmelserna om lön för sjuktid.

Förbunden rekommenderar att utvecklingssamtal förs en gång om året i företagen. I utvecklingssamtalen kan man bland annat följa med arbetstagarens lön, orken i arbetet och yrkeskunskapen.

En skriftlig redogörelse ska göras om den företagsbaserade vice förtroendemannen och vice arbetarskyddsfullmäktigen permitteras eller sägs upp. Av redogörelsen ska framgå om han hade kunnat erbjuda arbete inom pendelregionen.

Man kan genom lokalt avtal avvika från skyldigheten att erbjuda tillfälligt arbete för under två veckor.

Varseltiden för villkorlig uppsägning ändras från 90 till 180 dagar. Därmed kommer en villkorligt

uppsagd genast in i omställningsskyddet om övriga villkor uppfylls.

Förbunden rekommenderar att man i företagen avtalar om praxis, där arbetsgivaren godkänner arbetstagarens sjukfrånvaro eller frånvaro för att sköta sjukt barn för högst tre dagars tid genom att arbetstagaren själv meddelar om det.

JORD- OCH VATTENBYGGNAD

Infra ry

Löneförhöjningen från början av löneperioden som börjar närmast efter 1.5.2014:

Lönegrupp	
I	10,63 €
II	11,54 €
III	12,43 €
IV	13,44 €
V	14,51 €
VI	15,71€

Priset på oavslutade ackord höjs med 12 cent i timmen.

Tillägg i penningbelopp

De penningbaserade tilläggen i kollektivavtalet höjs från början av löneperioden närmast efter 1.4 med 1,1 procent.

Arbetstid

Då man undantagsvis har en arbetstid på 12 timmar, har storleken på det tillägg som betalas för arbete på lördag inte fastställts.

Om arbetsskiftet fortsätter utan avbrott så att arbetstagaren inte får hålla sin lagstadgade dygnsvila, anses arbetstimmarna höra till det arbetsdygn, då arbetet började.

Sjukdom

Bör avtalas om praxis för hur man förfar vid tider, då företagshälsovården inte kan utnyttjas. Det förutsätter att man i företaget regelbundet arbetar till exempel på veckoslut.

Regionackord för skötsel

Ersättningen för beredskap höjs 1.10.2014 till 22,75 €/h. Lördagstillägg 2,40 €/h

Separat ersättning till förtroendemannen

Den separata ersättningen till förtroendemannen höjs med fem procent.

Separat ersättning till arbetarskyddsfullmäktig

Den separata ersättningen till arbetarskyddsfullmäktigen höjs med fem procent.

Kontinuerligt treskiftsarbete och ständigt tvåskiftsarbete

Söckenhelgersersättning betalas för följande dagar som ingår i arbetsskiftförteckningen: midsommaraftonen, självständighetsdagen, julafton och juldagen. Betalas inte för söckenhelger som infaller på lördag och söndag.

Träder i kraft så att man under år 2014 betalar för julafton, 2015 för självständighetsdagen och 2016 för midsommaraftonen och juldagen.

JORDBYGGNADS BRANSCHEN

Maskinföretagarnas förbund

Den allmänna förhöjningen är 12 cent från och med den löneperiod som börjar närmast efter 1.3.2014.

Lönegrupp A	9,76 €/h
Lönegrupp I	10,98 €/h
Lönegrupp II	12,20 €/h
Lönegrupp III	13,11 €/h

Kvällsskiftstillägg	1,18 €/h
Nattskift	13,17 €/h

Specialtillägg betalas, om man har ett regelbundet arbetsskift på 12 timmar på lördag. Tillägget är 2,25 euro i timmen.

BYGGNADSPRODUKT-INDUSTRIN

Avtalet träder i kraft 20.3.2014 och löper ut 29.2.2016. Avtalsperioden förlängs efter det om Byggnadsindustrin och Byggnadsförbundet när enighet om löneförhöjningen under det tredje året senast 30.11.2015.

Löneförhöjningen 1.5.2014

Lönerna höjs från 1.5.2014 från den löneperiod som börjar närmast efter det med en allmän förhöjning, som är 12 cent i timmen.

Svårighetsgrad	euro
1.	9,48
2	9,92
3.	10,38
4.	10,87
5.	11,37
6.	11,90
7.	12,44

Timlönerna för unga arbetstagare: under 17 år 8,00 euro under 18 år 8,38 euro

Särskilda tillägg enligt § 14 i kollektivavtalet:

Skifttilläggen:
– i kvällsskift 1,32 euro i timmen
– i nattskift 2,28 euro i timmen

Miljötilläggen uppgår till 68 cent i timmen och gruvtillägget till 208 cent i timmen.

Tjänsteårstillägg:

Tid i tjänst (år)	tilläggsbelopp cent i timmen
Över 5	27
Över 10	32
Över 15	38
Över 20	43
Över 25	49
Över 30	55
Över 35	62

Separata tillägg som betalas till företagens eller den regionala enhetens huvudförtroendeman och arbetarskyddsfullmäktig:

Antal företrädda arbetstagare euro/i månaden	
10–50 arbetstagare	69,44 €
51–100 arbetstagare	86,79 €
Över 100 arbetstagare	130,12 €

Förhöjningen av tidlön år 2014

Den personliga tidlönen höjs med en allmän förhöjning på 12 cent, varefter man granskar om den förhöjda lönen uppfyller kraven på den nya arbetsspecifika lönen och den personliga lönedelen. Tidlönsdelen (APO) kan då också minska.

Om förhöjningen av svårighetsgradslönen år 2014 leder till att totallönen höjs mer än den allmänna förhöjningen, skärs arbetstagarens tidlönsdel med denna överskridning.

Allmän förhöjning 1.6.2015

Lönerna höjs 1.6.2015 eller från den lönebetalningsperiod som börjar närmast efter det med en allmän förhöjning, som är 0,4 procent.

Klasslönerna och tilläggen i pengar

Svårighetsklass/euro

1.	9,52
2.	9,96
3.	10,42
4.	10,91
5.	11,42
6.	11,95
7.	12,49

Timlöner till unga arbetstagare:

Under 17 år	8,03 euro
under 18 år	8,41 euro

De separata tilläggen och den ersättning som betalas till företaget eller den regionala enhetens huvudförtroendeman och arbetarskyddsfullmäktig höjs inte 2015 eller 2016.

Prestationslöner

De nya ackordspriser och lönesättningar av delackord och prestationslöner, som införs efter att de nya lönebestämmelserna har trätt i kraft, ska basera sig på de lönesättningsgrunder som träder i kraft nämnda dag.

I delackord och prestationslönearbeten kan löneförhöjningen genomföras genom att höja enbart lönens fasta del eller bara dess rörliga del eller genom att höja båda så att lönen höjs med så mycket i timmen som den allmänna förhöjningen förutsätter.

Om man lokalt inte kan nå enighet om hur löneförhöjningen för delackord genomförs, ingår den allmänna förhöjningen i vardera lönedelen i relation.

När en på detta sätt korrigerad prestationslön ändå inte uppfyller bestämmelserna i det nya kollektivavtalet, ska den höjas till denna gräns.

Övergångsbestämmelse

De justeringar av lönesättningsgrunderna för prestationslönearbete och rikttimlönerna som det nya kollektivavtalet förutsätter och de extra förhöjningar av arbetslönerna de eventuellt leder till ska utföras så fort som det uträkningstekniskt är möjligt, dock senast inom två månader från förhöjningstidpunkten.

Under övergångsperioden betalas de tidigare tid- och prestationslönerna förhöjda med den allmänna förhöjningen.

När de slutliga justeringarna har gjorts betalas ett eventuellt lönetillägg retroaktivt.

Användning av medeltimlön

Om man efter att kollektivavtalet har trätt i kraft använder sig av den medeltimlön som räknas ut kvartalsvis, ska den höjas så att man i den beaktar den allmänna förhöjningen till den del som den inte ingår i medeltimlönen.

Då avtalet träder i kraft följer man regelmässigt ovan nämnda princip för att höja skifttilläggen för de arbetstagare som arbetar skift.

Textändringarna i kollektivavtalet

Förkortad arbetstid

Till arbetstagare, vilkas gängse arbetstid är under 40 och minst 24 timmar i veckan och som på grund av sin kortare arbetstid inte omfattas av systemet för arbetstidsförkortning, **betalas från 1.9.2014 en separat procentbaserad lönedel, som är 5,85 procent** av den lön som betalts eller har förfallit till betalning inklusive ersättning för övertid och beredskap. Procentersättningen betalas som en separat lönedel, som inte räknas med i medeltimlönen eller semesteravtalets medeltimlön för semestern.

Den separata lönedelen betalas inte till dem med kontinuerligt treskiftsarbete och intermittert treskiftsarbete, där arbetstidsförkortningen har beaktats på annat sätt, och inte heller till arbetstagare, som anställts för en högst tre månader lång visstidsanställning, vilka inte har rätt till arbetstidsförkortning. Om visstidsanställningen förlängs, betalas den separata lönedelen från början av anställningen.

Om en arbetstagare med färre än 40 och minst 24 timmars gängse arbetstid övergår till 40 timmars gängse arbetstid medan denna bestämmelse gäller och samtidigt övergår till systemet med arbetstidsförkortning, upphör betalningen av här avsedda lönedel.

Arbetsspecifik lön, definitioner av basnivå

1. Arbete, som man lär sig snabbt genom träning. Träningsperioden under en vecka. De maskiner och apparater som används i arbetet leder inte lätt till störningar och de eventuella störningar i produktionen som uppstår stör inte i nämnvärd grad övrig produktion.

2. Arbetet förutsätter 1-4 veckors träning, men kräver ingen egentlig utbildning utöver arbetshandledning. De anvisningar som getts för arbetet är klara och situationer som kräver självständigt omdöme förekommer sällan. Störningar har bara en begränsad effekt på övrig produktion.

3. Arbetet förutsätter 1-2 månaders träning eller minst en månads utbildning. Störningarnas effekt på övrig produktion är begränsad. Det egna omdömet har betydelse för hur arbetet lyckas, men det förekommer inte ständiga situationer som kräver omdöme.

4. Arbetet kräver minst tre månaders träning eller över två månaders utbildning. Störningar i arbetet inverkar omedelbart på övrig produktion och värdet på förlusterna är stora mätt i pengar, vilket leder till att be-

hovet av uppmärksamhet är betydelsefull under stora delar av arbetstiden.

5. Arbetet kräver minst åtta månaders träning eller minst fyra månaders utbildning. Arbetet kräver självständigt omdöme och beslutsfattande samt i betydande grad uppmärksamhet, eftersom värdet på eventuella produktionsförluster är stort och ett avbrott kan ha stor betydelse för övrig produktion.

6. Arbetet förutsätter minst två års träning i arbetet i fråga eller minst ett års yrkesutbildning. Störningar i arbetet har omedelbar betydelse för övrig produktion. Eventuella produktionsförluster är mycket stora. För att undvika förluster krävs större vaksamhet än normalt.

7. I arbetet ansvarar arbetstagaren självständigt för sådan verksamhet, som har en central betydelse för att en stor enhet fungerar störningsfritt och/eller för underhållsarbete som kräver mångsidig yrkeskunskap. Arbetet kan omfatta organisering av arbetsuppgifter.

Arbetet med definitionerna av basnivåerna fortsätter i lönearbetsgruppen.

Arbets säkerhet

Arbetsgivaren skaffar optiskt slipade skyddsglas som hindrar bländning till dem som behöver sådana i sitt arbete, om bländningsrisken inte kan elimineras på annat sätt till exempel med bländningsfilter i arbetsmaskinerna.

Lön för sjuktid

Arbetsgivaren eller dennes företrädare godkänner efter att lokalt avtal har ingåtts arbetstagarens meddelande som utredning av arbetsoförmåga av typ förkylning för en sjukfrånvaro på högst tre dygn. Parterna hoppas att man i detta lokala avtal skriver in hur man förfar då tillfälligt vård av barn leder till frånvaro.

Läkargranskningar

Om en lagstadgad läkargranskning sker på arbetstagarens fritid, betalas arbetstagaren en ersättning för extra kostnader på 15 euro.

Lönebetalning

Då lönedagen på grund av påsk-, midsommar- eller julhelgen flyttas till närmaste vardag efter helgerna, definieras likvidavbrottsdagen tidigare än normalt så att lönen med beaktande av den normala tiden för beräkning av lönen kan tas ut sista vardagen före helgen.

Arbetstid i kontinuerligt treskiftsarbete

Den minskning av inkomsten som arbetstidsförkortningen leder till ersätts så att arbetstagaren för varje arbetad gängse arbetstidsstimme i respektive arbetstidsform får ett tillägg i cent, som är 16,8 procent av arbetstagarens kollektivavtalsenliga medeltimlön. Detta gäller också den av arbetsgivaren ersatta rese- och utbildningstiden samt den tid för vilken arbetsgivaren betalar lön för sjuktid.

Detta tillägg beaktas inte då man räknar ut den kollektivavtalsenliga medeltimlönen.

Om man inte lokalt avtalar om annat betalas tillägget i samband med den normala lönen.

Användningen av passerövervakningsuppgifterna inom byggbranschen

Testen om passerövervakningen gäller inom byggnadsproduktindustrin närmast fall, där arbetstagarna inom produktindustrin arbetar på gemensamma byggen.

Lagen om beskattningsförfarande och arbetarskyddslagen ändras från början av juli

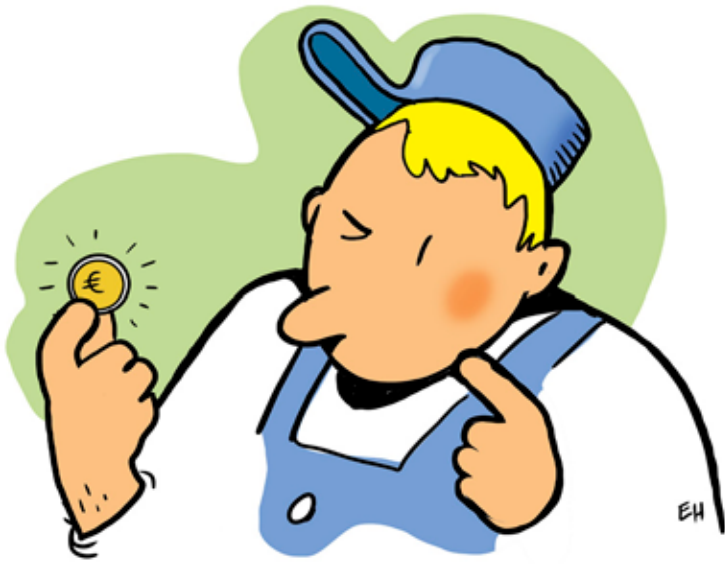
Ändringarna gäller speciellt byggbranschen. Den huvudsakliga genomföraren är efter lagändringen skyldig att på gemensamma byggen ha en skriftlig förteckning över de personer som arbetar där och att varje månad skicka uppgifterna om arbetstagarna till Skatteförvaltningen. Varje arbetsgivare på bygget ska i sin tur ge den huvudsakliga genomföraren uppgifter om sina egna arbetstagare.

På grund av lagändringarna kommer man på byggena i allt större utsträckning att införa elektronisk passerövervaknings- och -uppföljningsapparat, med vilkas hjälp det blir lätt att såväl göra förteckningar som anmälningar.

När ett elektroniskt passerövervaknings- och uppföljningssystem införs på byggen konstaterar Byggnadsindustrin RT och Byggnadsförbundet rf:

Arbetsgivaren och den huvudsakliga genomföraren har en på lag baserad skyldighet att samla in, upprätthålla och meddela Skatteförvaltningen de uppgifter den förutsätter. Skatteförvaltningen rekommenderar att anmälan också görs om arbetstagarernas timuppgifter. Arbetsgivaren eller den huvudsakliga genomföraren behöver inte något separat tillstånd av arbetstagaren eller dennes arbetsgivare för att samla in eller överläta uppgifterna. Den huvudsakliga genomföraren ska se till att de uppgifter som samlas in bara behandlas av sådana personer som har detta som arbetsuppgift. Den huvudsakliga genomföraren kan överläta uppgifter i den elektroniska passerövervakningen och -uppföljningen till sina under- och sidoentreprenörer till den del de gäller dessas arbetskraft på bygget. Uppgifter som överläts kan bl.a. vara arbetstagarens namn, arbetsgivare samt när den dagliga arbetstiden har börjat och slutat. Den huvudsakliga genomförarens förtroendeman, arbetarskyddsfullmäktiga och kontaktmän har rätt att få motsvarande uppgifter över entreprenörerna, bemanningsföretagen samt dessas personal inom sitt verksamhetsområde.

Teknisk övervakning såsom passerövervakning och -uppföljning omfattas av samarbetsförfarandet enligt lagen om samarbete i företag och införandet av dem ska ske enligt lagen. Då man i samband med den tekniska övervakningen samlar in uppgifter om arbetstagarna, bör man i samarbetsförhandlingarna också behandla principerna och praxis för hur uppgifterna samlas in. Avtalsparterna rekommenderar att man diskuterar om principerna och

praxis för den insamling av uppgifter över arbetstagarna som passerövervakningen och -uppföljningen leder till också i de företag, som på grund av sin storlek inte omfattas av samarbetslagen.

Personförteckningen och anmälan till Skatteförvaltningen kräver uppgifter över personerna på bygget och det behövs ett eventuellt elektroniskt system för att övervaka när man kommer till och avlägsnar sig från bygget. Arbetstagarna är skyldiga att i det elektroniska passerövervaknings- eller uppföljnings-systemet skriva in när de kommer till arbetsplatsen och när de avlägsnar sig. Passerövervaknings- eller uppföljnings-systemet ska användas alltid då någon arbetar på bygget, också på kvällar och veckoslut. Pauser som hålls under arbetsdagens gång behöver inte skrivas upp för de uppgifter som Skatteförvaltningen samlar in.

Om det elektroniska passerövervaknings- eller uppföljnings-systemet kräver att personliga redskap skaffas betalar arbetsgivarna de extra kostnader dessa förorsakar.

Kontrollövervakningsuppgifterna kan inte som sådana användas som enda grund för löneutbetalning. Parterna rekommenderar att man i företaget på förhand behandlar användningen av passerövervakningen i arbetstidsuppföljningen och kommer överens om hur man förfar vid eventuella över-skridningar och underskridningar av arbetstiden.

Arbetstider som avviker från praktiken

I kollektivavtalen för de arbetstagare som är anställda av företagen inom branschen fastställs arbetsdagarna och arbetstimmarna så att arbetstagaren på förhand känner till arbetsdagarna och arbetstiderna under innevarande och följande löneperiod.

Utvecklingssamtal årligen

Förbunden rekommenderar att man i företagen för utvecklingssamtal årligen. Man kommer inom företagen överens om innehållet i utvecklingssamtalen. Utvecklingssamtalen förs mellan chefen och den underlydande och är diskussioner som med regelbundna intervaller förs om den underlydandes arbete, ar-

betssituation, kunskande, ork i arbetet mm.

Permittering och uppsägning av vice förtroendeman och vice arbetarskyddsfullmäktig

Skyldigheten att erbjuda arbete då ett företags vice förtroendeman och vice arbetarskyddsfullmäktig permitteras eller sägs upp fastställs enligt bestämmelserna om uppsägning och permittering dock så att man granskar om de kan erbjudas arbete inom pendlingsregionen. En skriftlig redogörelse över granskningen ges.

Ersättarens anställningsskydd

Om en uppsägning eller permittering av ekonomiska eller produktionsmässiga skäl drabbar den som enligt anmälan fungerar som förtroendemannens eller arbetarskyddsfullmäktiges ersättare, har arbetsgivaren vid behov skyldighet att utreda att åtgärden inte beror på att personalföreträdaren har skött sina uppgifter.

HUSBYGGNAD

Avtalet gäller 20.3.2014-29.2.2016 och det kan förlängas med ett år, om parterna når enighet om löneförhöjningen det tredje året senast 30.11.2015.

Tidlönerna höjs från den löneperiod som börjar närmast efter 1.5.2014 med 12 cent i timmen. I oavslutade ackord höjs lönerna med 12 cent för det återstående ackordet. Priset på ackordslönesättningen höjs med 0,7 procent.

År 2015 höjs lönerna från den löneperiod som börjar närmast efter 1.6.2015 med 0,4 procent. Priset på ackordslönesättningen höjs med 0,4 procent. Oavslutade ackord höjs med 0,4 procent för den resterande delen.

Timlönerna enligt lönegrupperingen

	2014	2015
I	9,79 €	9,83 €
II	11,14 €	11,18 €
III	12,29 €	12,34 €
IV	13,63 €	13,68 €
V	14,90 €	14,96 €
VI	16,01 €	16,07 €

Den särskilda ersättningen till ar-

betstagarnas företrädare höjs med fem procent för hela avtalsperioden.

Kvällsskiftstillägget 1,12 och nattskiftstillägget 2,10 euro. Tillägg för flyttad arbetstid 1,12 euro och 2,10 euro. Beredskapstillägg 4,25 euro. Alarmpenning 13,30 euro. Dagtraktamente 39 euro. Ersättning för logi 57 euro och övernattningspenning 12 euro.

Lönen för sjuktid högst 16,01 euro (16,07 euro från 1.6.2015) för sjukförsäkringslagens karenstid och 20,04 (20,11 från 1.6.2015) för den avlönade resterande delen av arbetsförmågan.

Om arbetstagaren på grund av sjukdom inte har rätt till lön för självständighetsdagen betalas till honom lön för den dagen enligt bestämmelserna om lön för sjuktid.

För lagstadgad granskning, som hör till företagshälsovården, och som sker på arbetstagarens fritid, betalas en ersättning på 15 euro för extra kostnader.

Parterna uppmanar med en gemensam rekommendation företagen att lokalt avtala om praxis för hur arbetsgivaren eller dennes företrädare godkänner arbetstagarens meddelande som utredning över arbetsförmåga typ förkylning vid sjukfrånvaro på högst tre dygn.

Förbunden rekommenderar dessutom att man i detta avtal skriver in praxis för tillfällig vård av sjukt barn.

Dagliga resekostnader, gäller sedan 1.1.2014

Avstånd mellan bostad och bygge	Dagliga resekostnader
över 5 km	1,84 €
över 10 km	2,96 €
över 20 km	5,34 €
över 30 km	7,77 €
över 40 km	9,57 €
över 50 km	11,60 €
över 60 km	15,24 €
över 70 km	17,25 €
över 80 km	19,60 €
över 90 km	22,31 €
över 100 km	25,02 €

Arbetsgivaren skaffar optiskt slipade skyddsglas som hindrar bländning till dem som behöver sådana i sitt arbete, om bländningsrisken inte kan elimineras på annat sätt till exempel med bländningsfilter i arbetsmaskinerna.

Arbetsgivaren skaffar verktygsvästar i neonfärg med integrerade skyddsselar till dem som behöver sådana i sitt arbete.

Borrmaskiner och skruvvidrare har fogats till exempelförteckningen över dagsersättning för användning av specialverktyg.

De centrala förändringarna i kollektivavtalets ackordslönesättning är den helt nya ackordslönesättningen för ställningsarbeten samt förnyelsen av lönesättningen av armeringsarbeten då armeringsjärnen framställs på bygget.

Arbetsgivaren ska på förhand uppege för arbetstagaren hans arbetsdag och arbetstimmarna under innevarande och kommande löneperiod. Genom bestämmelsen förhindras den av bemanningsföretag ofta använda arbetstidsöverenskommelse,

där minimiarbetstiden är noll timmar.

Förbunden rekommenderar att utvecklingssamtal förs en gång om året i företagen och att man i företagen kommer överens om innehållet i utvecklingssamtalen. Utvecklingssamtalen förs regelbundet mellan chefen och den underlydande och gäller den underlydandes arbete, arbetssituation, yrkeskunskap, ork i arbetet mm. Byggnadsförbundet rekommenderar att man också avtalar om att ta upp granskning av lönegruppering och över huvud taget frågor som rör lönen i utvecklingssamtalen.

Tidsgränsen för uppsägnings-skyddsavtalets bestämmelse om villkorlig uppsägning i samband med permittering förlängs till 180 dagar.

Anställningsskyddsbestämmelsen i avtalet om arbetstagarrepresentation fick en skyldighet för arbetsgivaren att ge företagens vice förtroendeman och vice arbetarskyddsfullmäktig en skriftlig redogörelse för möjligheterna att erbjuda arbete inom pendlingsregionen i permitterings- och uppsägnings-situationer.

Arbetsgrupper följer med hur den europeiska standarden för hissar i tornlyftkranar framskrider och utgående från den görs förslag om att installera hissar i lyftkranarna. I arbetsgrupper utreds arbetssäkerheten då lasermätinstrument används samt det behov av tilläggsutbildning av mätningmännen som nya mätinstrument och dataprogram leder till.

Arbetsgrupper följer med hur den elektroniska passerövervakningen införs i företagen.

Den arbetsgrupp som tillsatts för ökning, utveckling och uppföljning av ackordsarbetet inom byggnadsbranschen fortsätter sitt arbete och gör under avtalsperioden lönesättningsförslag för innertaksarbete, utvecklingsförslag för lönesättningen av cementarbete, elementarbete, formarbete, montering av dörrar och fönster, mellanväggsarbete och fasadtäckningsarbete när det gäller nya material och konstruktioner. Arbetsgruppen utreder möjligheterna att förnya bestämmelserna om ackordsarbete så att intresset för ackordsarbete ökar.

Användningen av passeruppföljningsuppgifter inom byggbranschen

Lagen om beskattningsförfarande och arbetarskyddslagen ändras 1.7.2014. Ändringarna gäller speciellt byggbranschen. Den huvudsakliga genomföraren är efter lagändringen skyldig att på gemensamma byggnadsarbetsplatser (byggen) ha en skriftlig förteckning över de personer som arbetar där och att varje månad skicka uppgifterna om arbetstagarna till Skatteförvaltningen. Varje arbetsgivare på bygget ska i sin tur ge den huvudsakliga genomföraren uppgifter om sina egna arbetstagare.

På grund av lagändringarna kommer man i allt större utsträckning att införa elektronisk passerövervaknings- och -uppföljningsapparat, med vilkas hjälp det blir lätt

att såväl göra förteckningar som anmälningar.

När ett elektroniskt passerövervaknings- och uppföljningssystem införs på byggen konstaterar Byggnadsindustrin RT och Byggnadsförbundet rf:

Arbetsgivaren och den huvudsakliga genomföraren har en på lag baserad skyldighet att samla in, upprätthålla och meddela Skatteförvaltningen de uppgifter den förutsätter. Skatteförvaltningen rekommenderar att anmälan också görs om arbetstagarnas timuppgifter. Arbetsgivaren eller den huvudsakliga genomföraren behöver inte något separat tillstånd av arbetstagaren eller dennes arbetsgivare för att samla in eller överlåta uppgifterna. Den huvudsakliga genomföraren ska se till att de uppgifter som samlas in bara behandlas av sådana personer som har detta som arbetsuppgift.

Den huvudsakliga genomföraren kan överlåta uppgifter i den elektroniska passerövervakningen och -uppföljningen till sina under- och sidoprenörer till den del de gäller dessas arbetskraft på bygget. Uppgifter som överläts kan bl.a. vara arbetstagarens namn, arbetsgivare samt när den dagliga arbetstiden har börjat och slutat. Den huvudsakliga genomförarens förtroendemän, arbetarskyddsfullmäktiga och kontaktmän har rätt att få motsvarande uppgifter över entreprenörerna, bemanningsföretagen samt dessas personal inom sitt verksamhetsområde.

Teknisk övervakning såsom passerövervakning och -uppföljning omfattas av samarbetsförhandlingen enligt lagen om samarbete i företag och införandet av dem ska ske enligt lagen. Då man i samband med den tekniska övervakningen samlar in uppgifter om arbetstagarna, bör man i samarbetsförhandlingarna också behandla principerna och praxis för hur uppgifterna samlas in. Avtalsparterna rekommenderar att man diskuterar om principerna och praxis för den insamling av uppgifter över arbetstagarna som passerövervakningen och -uppföljningen leder till också i de företag, som på grund av sin storlek inte omfattas av samarbetslagen.

Personförteckningen och anmälan till Skatteförvaltningen kräver uppgifter över personerna på bygget och det behövs ett eventuellt elektroniskt system för att övervaka när man kommer till och avlägsnar sig från bygget. Arbetstagarna är skyldiga att i det elektroniska passerövervaknings- eller uppföljningssystemet skriva in när de kommer till arbetsplatsen och när de avlägsnar sig. Passerövervaknings- eller uppföljningssystemet ska användas alltid då någon arbetar på bygget, också på kvällar och veckoslut. Pauser som hålls under arbetsdagens gång behöver inte skrivas upp för de uppgifter som Skatteförvaltningen samlar in.

Om det elektroniska passerövervaknings- eller uppföljningssystemet kräver att personliga redskap skaffas betalar arbetsgivarna de extra kostnader dessa förorsakar.

Kontrollövervakningsuppgifterna kan inte som sådana användas som enda grund för löneutbetalning.

Parterna rekommenderar att man i företaget på förhand behandlar användningen av passerövervakningen i arbetstidsuppföljningen och kommer överens om hur man förfar vid eventuella överskridningar och underskridningar av arbetstiden.

HUSTEKNIK

Grundtimlönerna höjs 1.5.2014 eller från den löneperiod som börjar närmast efter det med 12 cent i timmen. Efter förhöjningen betalas till arbetstagaren den personliga lönedelen och det eventuella specialarbetstillägget till samma belopp som tidigare. Arbetstagarens tidlön stiger alltså med 12 cent.

Tabelllönerna 1.5.2014

Lk	€/h
S	10,12
1	12,39
2	14,82
3	15,62
4	16,53

Månadslönerna

Månadslönerna höjs med 20 euro i månaden.

Ackordslöner

Normtimkoefficienten i rör- och ventilationsmonteringsbranschen är 16,00 €/NH från 1.5.

Penningkoefficienten för ackordslönesättning inom rörisoleringens branschen är 3,55 €/enhet från 1.5.

Prestationslönearbete (klumpackord)

I arbeten där prestationslöneavtalet har ingåtts före 1.5.2014 eller från den löneperiod som börjat närmast efter det, betalas för arbetade timmar som separat tillägg 12 cent i timmen per löneperiod till början av följande löneförhöjningsfas. Detta separata tillägg minskar inte prestationslönesumman.

I arbeten där prestationslöneavtalet har ingåtts 1.4.2013 eller från den löneperiod som började närmast efter det betalas för arbetade timmar ett separat tillägg på 0,42 €/h (0,30 €/h + 0,12 €/h) till början av följande löneförhöjningsfas. Detta separata tillägg minskar inte prestationslönesumman.

De kollektivavtalsenliga tilläggen

Höjs med 1,1 procent och är efter förhöjningen:

Tillägg	€/h
Kvällsskiftstillägg	1,00
Nattskiftstillägg	2,02
Kvällsarbetsstillägg	1,00
Nattarbetsstillägg	2,02
Tillägg för försening av meddelande om flyttat arbetsskift	2,36 €
Yrkesexamenstillägg	0,49 €
Specialyrkesexamenstillägg	0,90 €

Verktygsersättning inom rörisoleringens branschen

Höjs från början av den löneperiod som börjar 1.5.2014 eller närmast efter det med 0,7 procent och är därefter 1,72 euro per dag.

Bastillägg inom rör- och ventilationsbranscherna

Bastilläggets garanterade del är från början av den löneperiod som

börjar 1.5.2014 eller närmast efter det 0,35 €/h.

Bastillägget i arbeten som görs med tidlön är från början av den löneperiod som börjar 1.5.2014 eller närmast efter det 0,56 €/h.

Separat ersättning till huvudförtroendeman och arbetarskyddsfullmäktig

Ersättningarna är efter förhöjningen

Antal företrädda Euro/tvåveckors arbetstagare	löneperiod
10–50 arbetstagare	32,05
51–100 arbetstagare	40,06
över 100 arbetstagare	60,06

Förhöjningsprocenten för medeltimlönen

Förhöjningsprocenten för medeltimlönen för kvalifikationsåret 1.4.2014–31.3.2015 är 0,7 procent. Arbetstagarens personliga medeltimlön fås genom att förhöja hans eller hennes semestermedeltimlön med den av förbunden avtalade 0,7 procenten.

Resekostnader

Kollektivavtalet fick en ny möjlighet att ingå lokalt avtal om ersättningar för resebiljetter och resetider. I modellen för det nya avtalet används företagets fasta verksamhetsställe som nollpunkt för kostnadsersättningarna.

Om bygget finns utanför de kilometer som slagits fast i nedan stående förteckning över orter, ersätts arbetstagaren enligt enkelbiljett för tur-returresor till och från arbetsplatsen. Resetiden ersätts om tur-returresan till bygget och tillbaks sammanlagt överskrider en timme. Ersättning betalas likaså för varje full timme som överskrider.

Antalet kilometer varierar från en ort till en annan. Kilometerarna följer de gränser som definieras i nuvarande kollektivavtal. Resan mäts enligt de verkliga kilometerarna längs allmänna vägar.

ort	kilometer
Heinola	3
Helsingfors	8
Tavastehus	3
Hyvinge	7
Imatra	11
Joensuu	3
Jyväskylä	6,5
Kajana	3
Kemi	3
Karleby	8
Kotka	4
Kouvola	2
Kuopio	3
Lahti	3
Villmanstrand	3
St Michel	4
Nokia	2,5
Uleåborg	6
Pieksämäki	5
Björneborg	2
Brahestad	6
Raumo	3,5
Rovaniemi	4
Nyslott	3
Seinäjäki	5
Tammerfors	2
Torneå	5,5
Åbo	3
Vasa	2
Vanda	16
Varkaus	3,5

På de orter, som inte nämns i denna tabell är antalet kilometer sex.

Ackordslönesättning

All ackordslönesättning ändrades. Inom rör- och ventilationsbranscherna gäller ändringarna i lönesättningen för respektive arbete i de arbetsobjekt, där ackordavtalet mellan beställaren och entreprenören baserar sig på den första ackordsofferten efter 1.6.2014.

Ändringarna i lönesättningen inom rörisoleringens branschen gäller i arbeten som börjar efter 1.6.2014.

Parterna avtalade om en arbetsgrupp för lönesättningen av sprinklerinstallation. Den ska helt förnya lönesättningen. Arbetsgrupper tillsetts också för annan lönesättning.

Ändringarna av ackordlönesättningen finns på Byggnads webbsidor på: www.rakennusliitto.fi > Palkat ja TES > Sopimusalat > Talotekniikka - ala

VATTENISOLERING

Avtalsförhöjningarna och när förhöjningarna införs

Från den löneperiod som börjar närmast efter 1.5.2014.

- allmän förhöjning på 12 cent i timmen

- tabelllönerna höjs med 12 cent i timmen

- ackordslönesättningen höjs med 0,7 procent

- i oavslutade ackord höjs timlönen med 12 cent för det återstående ackordet

- tilläggen i penningbelopp höjs med 1,1 procent

- den separata ersättningen till arbetstagarföreträdarna höjs för hela avtalsperioden med fem procent

Den separata ersättningen till arbetstagarföreträdarna höjs inte i samband med löneförhöjningen 2016.

Förändringar i ackordslönesättningen

Montering av takplattor 1,90 €/m²
montering av taksäckgsslist hör till arbetet

Montering av takås 0,62 €/lm
Gir 2,12 €/lm

- Olägenhetstillägg för arbetssätt enligt monteringsanvisningar, inklusive kittning och skärning av platta

Backningstillägg 50 procent

- Lönesättningen gäller tak med plattor där lutningen är högst 1:25. Brantare tak avtalas separat.

Montering av lamellull 0,39 €/m²

- arbetet omfattar montering av lamellull samt montering av mjuk ull vid kanter och intag.

Sågning av lamellull 0,54 €/lm.

Timlöner

lönegrupp 1	9,78 €
lönegrupp 2	12,34 €
lönegrupp 3	14,41 €
lönegrupp 4	16,22 €

Telinetorstai

8.5.2014

KÄYTÄ TURVAVALJAITA!

**Käytä ennakkoon
suunniteltuja ja riittävän
lujia putoamissuojaimien
kiinnityskohtia.**

**Putoamissuojaimen
varaamaton putoaminen ei
ole vaaratonta**

**Varaudu
pelastamiseen**

**Harjoittele
pelastamista**

